

Περιορισμοί Ακεραιότητας (Integrity Constraints)

- Αποτελούν μηχανισμό για τον έλεγχο της **συνέπειας** των δεδομένων.
- Χρησιμοποιούνται για να εξασφαλιστεί ότι μια βάση δεδομένων δεν θα βρεθεί ποτέ σε ασυνεπή κατάσταση.
- Περιορισμοί ακεραιότητας στο μοντέλο Οντοτήτων – Σχέσεων:
 - **ορισμός κλειδιών**: η δήλωση ενός πρωτεύοντος (ή υποψήφιου κλειδιού) για ένα σύνολο οντοτήτων περιορίζει τις αποδεκτές εισαγωγές και ενημερώσεις σε αυτές που δεν δημιουργούν οντότητες με ίδια τιμή στο κλειδί.
 - **περιορισμοί πληθικότητας**: περιορίζουν το σύνολο των αποδεκτών σχέσεων μεταξύ συνόλων οντοτήτων
- Εν γένει, οι περιορισμοί ακεραιότητας μπορούν να είναι αυθαίρετα κατηγορήματα που αναφέρονται σε μια βάση δεδομένων.

Περιορισμοί Ακεραιότητας (Integrity Constraints)

- Κατηγορήματα μεγάλης πολυπλοκότητας θα είναι δύσκολο να ελέγχονται.
- Περιοριζόμαστε σε τύπους περιορισμών οι οποίοι είναι εύκολο να ελεγχθούν μετά από κάθε αλλαγή που συμβαίνει στη βάση δεδομένων.
- Τύποι περιορισμών ακεραιότητας:
 1. Περιορισμοί Πεδίων Τιμών (Domain Constraints)
 - Στοιχειώδης τύπος περιορισμών ακεραιότητας
 - Χρησιμοποιείται για να ελεγχθεί αν τιμές γνωρισμάτων ανήκουν στα επιθυμητά πεδία τιμών

Περιορισμοί Ακεραιότητας (Integrity Constraints)

■ Ορισμός περιορισμών πεδίων τιμών στην SQL:

- Ορισμός πεδίου τιμών:

e.g., **create domain person-name char(20);**

ορίζει το **person-name** σαν ένα πεδίο τιμών αποτελούμενο από strings μήκους 20. Το **person-name** μπορεί ακόλουθα να χρησιμοποιηθεί σαν τύπος γνωρισμάτων.

- Η κενή τιμή (**null**) ανήκει σε κάθε πεδίο τιμών.

Περιορισμοί Ακεραιότητας (Integrity Constraints)

- Παραδείγματα:

```
create domain hourly-wage numeric(5,2)
constraint wage-value-test
check(value >= 4.00);
```

```
create domain account-number char(10)
constraint account-number-null-test
check(value not null);
```

```
create domain account-type char(10)
constraint account-type-test check(value in
("Checking", "Savings"));
```

Περιορισμοί Ακεραιότητας (Integrity Constraints)

2. Περιορισμοί Αναφοράς (Referential Integrity Constraints)

- Χρησιμοποιούνται για να διασφαλιστεί ότι τιμές γνωρισμάτων που εμφανίζονται σε μια σχέση εμφανίζονται και σε άλλες σχέσεις (όταν αυτές έχουν κοινά γνωρίσματα)
- **Εκκρεμείς Πλειάδες (dangling tuples)**: πλειάδες σε σχέσεις στις οποίες μπορεί να εφαρμοστεί join οι οποίες όμως δεν συμμετέχουν στο αποτέλεσμα του join.

Δηλαδή, αν για την πλειάδα $t_r \in r$, δεν υπάρχει πλειάδα $t_s \in s$ έτσι ώστε $t_r[r \cap s] = t_s[r \cap s]$, τότε η πλειάδα t_r λέγεται **εκκρεμής**.

Περιορισμοί Ακεραιότητας (Integrity Constraints)

- Παράδειγμα: έστω η σχέση **account** με σχήμα (account-number, branch-name, balance), η σχέση **branch** με σχήμα (branch-name, branch-city, assets). Έστω πλειάδα **t** στη σχέση **account** με **t[branch name] = "Atlantis"**. Αν στη σχέση **branch** δεν υπάρχει πλειάδα με αυτο το **branch-name**, τότε η πλειάδα **t** είναι εκκρεμής.
- Θέλουμε να έχουμε περιορισμούς οι οποίοι αποκλείουν τέτοιες καταστάσεις, ιδιαίτερα όταν το γνώρισμα στο οποίο εμφανίζονται «ανύπαρκτες» τιμές είναι **ξένο κλειδί** (foreign key).
- **Ξένα κλειδιά**: έστω **r₁** και **r₂** σχέσεις με κλειδιά **K₁** και **K₂** αντίστοιχα. Ένα υποσύνολο **α** του **K₂** είναι **ξένο κλειδί αναφερόμενο στο K₁**, αν απαιτείται για κάθε πλειάδα **t₂** στην **r₂** να υπάρχει πλειάδα **t₁** στην **r₁** έτσι ώστε **t₁[K₁] = t₂[α]**.

Περιορισμοί Ακεραιότητας (Integrity Constraints)

- Απαιτήσεις αυτής της μορφής ονομάζονται **περιορισμοί αναφοράς**.
- Περιορισμοί αναφοράς στο μοντέλο Οντοτήτων-Σχέσεων
 - Αν ένα σχεσιακό σχήμα προκύπτει από την παραγωγή πινάκων απο διαγράμματα Οντοτήτων-Σχέσεων, τότε κάθε πίνακας που αντιστοιχεί σε μια σχέση στο διάγραμμα έχει περιορισμούς αναφοράς:
αν η σχέση **R** είναι βαθμού **N** μεταξύ των οντοτήτων **E₁, E₂, ..., E_n** και **K_i** είναι το πρωτεύον κλειδί της **E_i**, τότε το σχήμα για την **R** θα είναι **K₁ ∪ K₂ ∪ ... ∪ K_n** και κάθε **K_i** είναι ξένο κλειδί.
 - Το σχήμα κάθε σχέσης (πίνακα) που αναπαριστά μια ασθενή οντότητα περιλαμβάνει ως ξένο κλειδί το πρωτεύον κλειδί της αντίστοιχης ισχυρής οντότητας.

Περιορισμοί Ακεραιότητας (Integrity Constraints)

- Περιορισμοί αναφοράς και μεταβολή της ΒΔ.
 - Μεταβολές στην ΒΔ μπορούν να προκαλέσουν την παραβίαση περιορισμών αναφοράς.
 - Για κάθε είδος μεταβολής, υπάρχει μια συνθήκη η οποία πρέπει να ελεγχθεί για να διασφαλιστεί ότι δεν παραβιάζεται κανένας περιορισμός.
 - Έστω ότι ο περιορισμός αναφοράς περιγράφεται από την ακόλουθη συνθήκη:

$$\pi_{\alpha}(r_2) \subseteq \pi_K(r_1)$$

Περιορισμοί Ακεραιότητας (Integrity Constraints)

$$\pi_{\alpha}(r_2) \subseteq \pi_K(r_1)$$

- a) **Εισαγωγή:** αν η πλειάδα t_2 εισαχθεί στη σχέση r_2 , πρέπει να ελεγχθεί ότι υπάρχει πλειάδα t_1 στην r_1 έτσι ώστε $t_1[K] = t_2[\alpha]$. Άρα η συνθήκη που πρέπει να ελεγχθεί είναι: $t_2[\alpha] \in \pi_K(r_1)$
- b) **Διαγραφή:** αν η πλειάδα t_1 διαγραφεί από την r_1 πρέπει να βρεθεί το σύνολο των πλειάδων της r_2 που αναφέρονται στην t_1 : $\sigma_{\alpha=t_1[K]}(r_2)$. Αν αυτό το σύνολο δεν είναι κενό, τότε είτε η διαγραφή δεν θα εκτελεστεί, είτε οι πλειάδες που αναφέρονται στην t_1 πρέπει να διαγραφούν επίσης.

Η δεύτερη επιλογή μπορεί να οδηγήσει σε συνακόλουθες (cascaded) διαγραφές καθώς πλειάδες άλλων σχέσεων μπορεί να αναφέρονται σε πλειάδες που αναφέρονται στην t_1 κ.ο.κ.

Περιορισμοί Ακεραιότητας (Integrity Constraints)

$$\pi_{\alpha}(r_2) \subseteq \pi_K(r_1)$$

c) Ενημέρωση: υπάρχουν δύο περιπτώσεις

- I. Ενημέρωση στην r_2 : αν μια πλειάδα t_2 της r_2 ενημερώνεται και η ενημέρωση μεταβάλλει την τιμή του ξένου κλειδιού α , τότε αν t_2' είναι η νέα πλειάδα, πρέπει να ελεγχθεί αν $t_2'[\alpha] \in \pi_K(r_1)$
- II. Ενημέρωση στην r_1 : αν μια πλειάδα t_1 της r_1 ενημερώνεται και η ενημέρωση μεταβάλλει την τιμή του πρωτεύοντος κλειδιού K , τότε πρέπει να βρεθεί το σύνολο $\sigma_{\alpha=t_1[K]}(r_2)$. Αν το σύνολο αυτό είναι μη-κενό, τότε είτε η ενημέρωση δεν εκτελείται είτε η ενημέρωση γίνεται με συνακόλουθες ενημερώσεις (όπως στην περίπτωση της διαγραφής).

Περιορισμοί Ακεραιότητας (Integrity Constraints)

- Ορισμός περιορισμών αναφοράς στην SQL:

```
create table customer (customer-name char(20)
not null, customer-street char(30), customer-
city char(30),
primary key (customer-name));
```

```
create table branch (branch-name char(15) not
null, branch-city char(30), assets integer,
primary key (branch-name),
check (assets>=0));
```

Περιορισμοί Ακεραιότητας (Integrity Constraints)

```
create table account (account-number char(10)
not null, branch-name char(15), balance integer,
primary key (account-number),
foreign key (branch-name) references branch,
check(balance >=0));
```

```
create table depositor (customer-name char(20)
not null, account-number char(10) not null,
primary key (customer-name, account-number),
foreign key (customer-name) references customer,
foreign key (account-number) references
account);
```

Περιορισμοί Ακεραιότητας (Integrity Constraints)

- Καθορίζεται επίσης το πως αντιμετωπίζεται μια παραβίαση περιορισμού:

```
create table account (account-number char(10)
not null, branch-name char(15), balance integer,
primary key (account-number,
foreign key (branch-name) references branch,
on delete cascade,
on update cascade,
check(balance >=0));
```

Διαγραφή μιας πλειάδας από τη σχέση **branch** ακολουθείται από τη διαγραφή των πλειάδων της σχέσης **account** που την αναφέρουν. Παρόμοια, στην περίπτωση της ενημέρωσης, ενημερώνονται τα αντίστοιχα γνωρίσματα της σχέσης **account**.

Περιορισμοί Ακεραιότητας (Integrity Constraints)

- Άλλες ενέργειες για την αντιμετώπιση της παραβίασης περιορισμών περιλαμβάνουν την εισαγωγή κενής τιμής στο πεδίο το οποίο αναφέρεται σε πεδίο πλειάδας άλλης σχέσης η οποία διαγράφεται ή ενημερώνεται.
- Αν η παραβίαση ενός περιορισμού δεν μπορεί να διορθωθεί με διαγραφές / ενημερώσεις, τότε η πράξη που προκαλεί την παραβίαση διακόπτεται και αναιρούνται οι πράξεις που εκτελέστηκαν.
- Χειρισμός κενών τιμών:
 - Όλα τα γνωρίσματα του πρωτεύοντος κλειδιού θεωρούνται **not null**
 - Γνωρίσματα ξένων κλειδιών μπορούν να δέχονται κενές τιμές. Οι κενές τιμές δεν παραβιάζουν τους περιορισμούς αναφοράς.

Περιορισμοί Ακεραιότητας (Integrity Constraints)

- Δηλώσεις (assertions)
 - Κατηγορήματα τα οποία εκφράζουν συνθήκες οι οποίες πρέπει να ικανοποιούνται σε κάθε στιγμιότυπο μιας ΒΔ.
 - Οι περιορισμοί πεδίου και αναφοράς είναι ειδικές περιπτώσεις τέτοιων κατηγορημάτων.
 - Η SQL παρέχει την εντολή **create assertion**.
 - **Παράδειγμα:** the sum of all loan amounts for each branch must be less than the sum of all account balances at the branch

```
create assertion sum-constraint  
check (not exists (select * from branch where  
(select sum(amount) from loan where loan.branch-  
name = branch.branch-name) >=  
(select sum(balance) from account where  
account.branch-name = branch.branch-name) ) ) ;
```

Περιορισμοί Ακεραιότητας (Integrity Constraints)

- Δηλώσεις (assertions)
 - Όταν δημιουργείται μια δήλωση, ελέγχεται αν ισχύει. Αν ναι, τότε μεταβολές στη βάση δεδομένων επιτρέπονται μόνο αν δεν παραβιάζουν τη δήλωση.
 - Ο έλεγχος δηλώσεων έχει μεγάλο κόστος. Τα ΣΔΒΔ συνήθως δεν βελτιστοποιούν τον έλεγχο δηλώσεων.
- Ενεργοί κανόνες (active rules, triggers)
 - Ενεργοί κανόνες εκτελούνται αυτόματα σαν αποτέλεσμα μια μεταβολής στη βάση δεδομένων.
 - Ο ορισμός των κανόνων περιλαμβάνει τον προσδιορισμό των συνθηκών κάτω από τις οποίες ο κανόνας θα εκτελείται και τις ενέργειες που θα εκτελεστούν.

Περιορισμοί Ακεραιότητας (Integrity Constraints)

- **Παράδειγμα:** αν κάποιος αποσύρει περισσότερα χρήματα από όσα έχει στο λογαριασμό του, αυτόματα δημιουργείται ένα δάνειο με το ποσό που υπερβαίνει το υπόλοιπο του λογαριασμού του.

```
define trigger overdraft on update of account T
(if new T.balance < 0 then
(insert into loan values
    (T.branch-name, T.account-no, -new T.balance)
(insert into borrower
    (select customer-name, account-no from depositor
    where T.account-no = depositor.account-no)
update account S
set S.balance=0 where S.account-no=T.account-no));
```

- Η λέξη **new** συμβολίζει την ενημερωμένη πλειάδα.

Σχεδίαση Β.Δ. (Database Design)

- Η σχεδίαση ενός σχήματος μιας Β.Δ. βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στη διαίσθηση του σχεδιαστή σχετικά με τον κόσμο που θέλει να αναπαραστήσει.
- Η εννοιολογική σχεδίαση υπαρκτών κόσμων παράγει σχήματα υψηλού επιπέδου, π.χ. διαγράμματα Οντοτήτων – Σχέσεων.
- Ένα εννοιολογικό μοντέλο πρέπει να μετατραπεί σε ένα λογικό μοντέλο, π.χ. σχεσιακό.
- Προκειμένου να κρίνουμε αν η σχεδίαση είναι ορθή πρέπει να χρησιμοποιήσουμε κάποια τυπικά κριτήρια.

Θεωρία Σχεδίασης Σχεσιακών Β.Δ.

- Η σχεδίαση του σχήματος μιας σχεσιακής Β.Δ. μπορεί να τυποποιηθεί με χρήση της **θεωρίας κανονικοποίησης** (normalization theory)
- Με τον όρο «κανονικοποίηση» εννοούμε την εφαρμογή κανόνων σχεδίασης που αποκαλούνται **κανονικές μορφές** (normal forms) και οι οποίοι περιορίζουν τις δυνατές μορφές σχεσιακών σχημάτων.
- Αν ακολουθούνται οι κανόνες αυτοί αποφεύγεται ανώμαλη ή λανθασμένη συμπεριφορά του συστήματος.
- Επιβεβαιώνεται επίσης ότι το σχήμα έχει διάφορες επιθυμητές ιδιότητες.

Κανονικές Μορφές

- 1η Κανονική Μορφή (1NF)
 - Μια σχέση είναι σε 1η κανονική μορφή αν δεν έχει πλειότιμα γνωρίσματα
- 2η Κανονική Μορφή
- 3η Κανονική Μορφή
- Κανονική Μορφή Boyce-Codd
- Υπόθεση: όλες οι σχέσεις είναι σε 1NF

Κανονικές Μορφές

- **Παράδειγμα:** Employee Database
 - για κάθε υπάλληλο αποθηκεύεται η ακόλουθη πληροφορία:
`emp_id, emp_name, emp_phone, dept_name, dept_phone, dept_mgrname, skill_id, skill_name, skill_date, skill_lvl`
 - Τα γνωρίσματα `emp_id`, `dept_name` και `skill_id` προσδιορίζουν μοναδικά υπαλλήλους, τμήματα και δεξιότητες αντίστοιχα.
 - Μια **καθολική σχέση** (universal relation) είναι μια σχέση η οποία περιέχει όλα τα γνωρίσματα που αντιστοιχούν σε πληροφορία σχετικά με τους υπαλλήλους.

Κανονικές Μορφές

- Προβλήματα με τη χρήση καθολικής σχέσης:
 - **Επανάληψη πληροφορίας:** για έναν υπάλληλο με πολλές δεξιότητες εμφανίζονται ισάριθμες πλειάδες στη σχέση
 - Αν ένας υπάλληλος αλλάξει τμήμα ή αριθμό τηλεφώνου, όλες οι πλειάδες του υπαλλήλου στη σχέση πρέπει να αλλαχθούν.
 - Αντίστοιχα, αν ένα τμήμα αποκτήσει καινούργιο διευθυντή.
 - Η επαναλαμβανόμενη πληροφορία δεν είναι μόνο περιττή, αλλά πρέπει επίσης να κρατείται ενημερωμένη
 - Αν ένας υπάλληλος ο οποίος έχει μια και μόνο δεξιότητα, την χάσει, τότε όλη η πληροφορία σχετικά με τον υπάλληλο πρέπει να χαθεί επίσης.

Προβλήματα Κακής Σχεδίασης

- Πρόβλημα ενημέρωσης:
 - Μια σχέση R πάσχει από πρόβλημα ενημέρωσης αν, όποτε αλλάζει η τιμή ενός γνωρίσματος για ένα στιγμιότυπο της οντότητας ή της σχέσης την οποία αναπαριστά η R , είναι απαραίτητη η ενημέρωση πολλαπλών πλειάδων της R .
- Πρόβλημα διαγραφής:
 - Μια σχέση R πάσχει από πρόβλημα διαγραφής αν η διαγραφή μιας πλειάδας της σχέσης έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια πληροφορίας σχετικά με μια σχετιζόμενη οντότητα ή σχέση.
- Πρόβλημα εισαγωγής:
 - Μια σχέση R πάσχει από πρόβλημα εισαγωγής αν πληροφορία δεν μπορεί να αναπαρασταθεί παρά μόνο αν περιληφθεί πληροφορία σχετική με κάποια άλλη οντότητα ή σχέση (η οποία μπορεί να μην υπάρχει).

Προβλήματα Κακής Σχεδίασης

- Στο προηγούμενο παράδειγμα, κάποια από τα προβλήματα αυτά μπορούν να λυθούν αν η καθολική σχέση χωριστεί σε δύο πίνακες:
Employees (**emp_id**, **emp_phone**, **dept_name**,
dept_phone, **dept_mgrname**)
Skills (**emp_id**, **skill_id**, **skill_name**,
skill_date, **skill_lvl**)
- Ο πίνακας **Employees** περιέχει μια μοναδική πλειάδα για κάθε υπάλληλο.
- Ο πίνακας **Skills** περιέχει μια μοναδική πλειάδα για κάθε ζεύγος **emp_id**, **skill_id**.
- Η συνένωση των δύο σχέσεων δίνει την αρχική σχέση.
- Άρα έχουμε την ίδια πληροφορία χωρίς περιττή επανάληψη.